

Dag 1 - Undersökning: Transporter i anslutning till skolan.

Låt eleverna själva, eller i grupper, fundera över hur de vill undersöka vilka transporter som sker i anslutning till skolan.

Undersök transporter till och från skolan under olika tidpunkter på dagen.

Gör en undersökning i klassen eller i fler klasser och ta reda på hur personer och varor transporteras till och från skolan.

Redovisa i form av diagram.

Diskutera

- Vilka fördelar och nackdelar finns det med att åka kollektivt och med att samåka?
- Vilka fördelar och nackdelar finns det med att gå eller cykla?
- Vilka sätt att transportera sig är bra för klimat och miljö? Vilka är mindre bra?
- Hur kan transporterna blir mer energismarta? Vad kan du göra? Vad kan politikerna göra?

Åtgärder

- Hur kan transporterna till och från skolan minska?
- Går det att samordna transporter?
- Kan vägen till skolan bli mer trafiksäker för fotgängare och cyklister?
- Hur går det att underlätta för cyklister och gångtrafikanter att ta sig fram i samhället?
- Vad kan personalen göra?
- Vad kan elever och föräldrar göra?
- Hur kan transporterna blir mer energismarta?
- Vad kan politikerna göra?
- Vad kan skolan göra?

[> Till hela övningen Energismart skola](#)

Hemuppgift: Undersök hemma

1. Låt eleverna ta reda på följande: Hur transporterar vi oss i familjen? Vilka typer av kollektivtrafik använder vi oss av? Hur mycket cyklar och går vi? Och hur mycket åker vi bil? Vilka bränslen använder vi? Kan vi transportera oss klimatsmartare? Hur?
2. Låt eleverna lista fem förslag på åtgärder för mer hållbara transporter hemma.
3. Med utgångspunkt i åtgärdsförslagen, låt eleverna undersöka följande:
  - Vilka är miljövinster?
  - Hur stora är miljövinster? Stora, medelstora eller små?
  - Hur påverkar åtgärderna familjens ekonomi?

Det viktigaste är inte att de graderar miljövinster helt rätt, utan att de resonerar brett kring familjens vanor och miljöpåverkan samt visar förståelse för att olika åtgärder ger olika energi- och miljövinster.

4. Samtala kring funderingar och resultat tillsammans i klassen:

- Vilka förändringar är lättast att genomföra?
- Vilka förändringar är svårast att genomföra?
- Vilka förändringar är viktigast att genomföra?

[> Till hela övningen På spaning i hemmet](#)

Dag 2-3 Påverka!

Med bakgrund i de två undersökningarna som nu gjorts i skolan och i hemmet är det dags att skapa förändring.

Låt eleverna arbeta i grupper där varje grupp väljer en fråga att arbeta med. Alternativt kan hela klassen tillsammans engagera sig i en och samma fråga, för att kunna föra diskussioner med varandra och se olika strategier för att nå samma mål.

1. **Välj en fråga.** Förslag: Säkra cykelvägar till skolan, fler som cyklar eller går till skolan, cyklar åt alla!

2. **Arbeta vidare med frågan.** När grupperna har bestämt sig för en fråga de vill arbeta med får de svara på följande:

- Varför är frågan viktig?
- För vem är frågan viktig?
- Vilken förändring vill vi åstadkomma?

Låt dem också söka på nätet för att svara på:

- Har frågan uppmärksammats tidigare?
- Hur och på vilket sätt har frågan uppmärksammats?
- Vad har uppmärksamheten resulterat i?

3. **Kolla in andra exempel.** Titta på de tillhörande filmerna på Energifallet play: [Att fånga medias intresse](#) och [Att lyckas med en kampanj](#) som handlar om att skapa publicitet.

Låt eleverna diskutera följande frågor:

- Vilka tips ges till den som vill skapa stor uppmärksamhet i exempelvis media?
- Vilka tips tycker du är bäst?
- Vilka idéer kan vi själva använda i vår kampanj? Motivera!

4. **Bestäm ett huvudbudskap.** Nu är det dags för eleverna att arbeta vidare med sin egen fråga.

Uppmuntra dem att använda brainstorming och mindmapping som metod för att arbeta fram ett huvudbudskap. Diskutera budskapet med utgångspunkt i följande ord:

- Nyhetsvärde
- Lokalt intresse
- Genomslagskraft
- Förändringspotential

5. **Formulera en mediestrategi.** Här arbetar eleverna med hur de ska få genomslag i lokal media för att få politiker och andra beslutsfattare att agera i frågan. Låt dem börja med att svara på nedanstående frågor:

- Hur väcker vi intresse för frågan?
- Vilka ska vi kontakta (radio, tv, tidningar)?
- Hur kan vi använda sociala medier i kampanjen?
- Vad har vi för idéer som kan skapa uppmärksamhet och intresse hos allmänhet och media?
- Hur vet vi att vi har lyckats? – Formulera mätbara mål och en plan för att följa upp målen!

Varje grupp väljer sedan ett sätt att väcka uppmärksamhet på. Kampanjidén och hur den ska genomföras, sammanfattar eleverna i en mediestrategi. Det kan vara en punktlista som beskriver vad de ska göra och i vilken ordning det ska ske.

Förslag på sätt att väcka uppmärksamhet: namninsamlingar, demonstrationer, egna undersökningar, aktioner, till exempel flash-mobs, utställningar, textmaterial, till exempel affischer och flygblad.

Låt alla grupperna presentera sina mediestrategier och förklara hur de tänker genomföra sina kampanjer. Lyssnande elever har till uppgift att ställa frågor och lyfta styrkor och svagheter i mediestrategierna (opponera).

6. **Genomförande.** Nu är det dags att genomföra en eller flera av kampanjerna på riktigt! Låt eleverna tillsammans välja vilken eller vilka kampanjer klassen ska genomföra. Glöm inte att bjuda in den lokala tidningen eller radiostationen.

7. **Redovisning och dokumentation.** Fotografera processen och dokumentera genom att utvärdera kampanjen, följa upp mål och sammanställ med text och bilder i en blogg eller på skolans Facebooksida. Eleverna kan även välja att göra en film om hur det gick för kampanjen! Och glöm inte att höra av er till oss på Energifallet så att vi också kan sprida er kampanj!

Lycka till med kampanjen! Och kom ihåg att friskt vågat är hälften vunnet!

[> Till hela övningen Skapa publicitet i media](#)